

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	24 februari 2026	n.v.t.

Onderwerp

Behandelvoorstel motie 1780 - Lobby voor invoering planbatenheffing - oproep bespoedigen wetgeving planbatenheffing

Advies

1. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten, met bijlage het afschrift van de brief aan de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) over Oproep bespoedigen wetgeving planbatenheffing;
2. Vast te stellen de brief aan de Minister van VRO over Oproep bespoedigen wetgeving planbatenheffing;
3. Vast te stellen de GS-brief aan de Minister van Financiën als afschrift van de brief aan de Minister van VRO over Oproep bespoedigen wetgeving planbatenheffing;
4. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het behandelvoorstel voor Motie 1780 Lobby voor invoering planbatenheffing - oproep bespoedigen wetgeving planbatenheffing.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

- Brief aan Provinciale Staten over Motie 1780 Lobby voor invoering planbatenheffing: Oproep bespoedigen wetgeving planbatenheffing;
- Brief aan Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke ordening over Oproep bespoedigen wetgeving planbatenheffing;
- Brief voor afschrift aan de Minister van Financiën Motie 1780.

1 Toelichting voor het College

Op 12 november jl. hebben Provinciale Staten van Zuid-Holland Motie 1780 'Lobby voor invoering planbatenheffing' aangenomen, waarvan het dictum luidt:

"Roepen Gedeputeerde Staten op:

- Bij het Rijk te lobbyen voor invoering van het systeem van planbatenheffing, zodanig dat grondeigenaren worden gecompenseerd, maar exorbitante waardeinstijgingen voortaan gedeeld worden ten bate van publieke doelen;
- dit actief te agenderen binnen het IPO en richting het Ministerie van BZK en Financiën, met als doel opname in een toekomstige wetswijziging of beleidsagenda;
- Provinciale Staten uiterlijk voor Q2 2026 te informeren over de voortgang van deze lobby en de eventuele stappen die Zuid-Holland samen met andere provincies zet;

En gaan over tot de orde van de dag."

In de Kamerbrief van 20 juni 2025, Tweede Kamer (TK), vergaderjaar 2024–2025, 32 847 (Integrale visie op de woningmarkt), nr. 1351 en 34 682 (Nationale Omgevingsvisie) snijdt de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening het vraagstuk planbatenheffing aan met een "Voorstel en dilemma's planbatenheffing of een vergelijkbaar systeem".

De Minister doet in de Kamerbrief verslag van de meest recente bevindingen in het onderzoek naar een stelsel van planbatenheffing of een vergelijkbaar systeem en kondigt wetgeving aan. In de Kamerbrief beschrijft de Minister dat de voorkeur uit zou moeten gaan naar een verbreed stelsel van kostenverhaal en niet zozeer naar een stelsel van planbatenheffing.

Gelet op bedoelde oproep van Provinciale Staten verzoeken wij de Minister per brief toch ook een stelsel van planbatenheffing op te pakken. Wij zijn ervan overtuigd dat de geschetste risico's (met name het niet aanwenden van de opbrengsten van planbatenheffing ten behoeve van de realisatie en versnelling van woningbouw) goed weg te nemen zijn door het maken van afspraken dienaangaande met gemeenten.

Wij sturen een afschrift van de brief met onze oproep aan de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening aan de Minister van Financiën.

Het vraagstuk wordt in het Interprovinciaal Overleg (IPO-)verband herhaaldelijk aan de orde gesteld.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 6 - Sterke steden en dorpen in Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Niet van toepassing.

2 Voorafgaande besluitvorming

Eerder is door Provinciale Staten op 9 juli 2025 Motie 1681 aangenomen “Aan de slag met planbatenheffing”. Naar aanleiding daarvan deden GS het afdoeningsvoorstel PZH-2025-879843750, een uiteenzetting van informatie (fiscaal, juridisch, financieel) over planbatenheffing en een overzicht van de instrumenten die t.b.v. betaalbaar wonen kunnen worden ingezet. Motie 1681 nam Provinciale Staten aan in hun debat over mogelijke instrumenten voor wonen-beleid.

Motie 1780 "Lobby voor invoering planbatenheffing" is vervolgens op 15 oktober 2025 ingediend in de Staten en ter stemming gebracht. De stemmen staakten. Op 12 november 2025 is Motie 1780 "Lobby voor invoering planbatenheffing" opnieuw in stemming gebracht, waarna deze is aangenomen.

3 Proces

Met de brief beogen GS Motie 1780 Lobby voor invoering planbatenheffing af te doen. Het vraagstuk “planbatenheffing” leeft bij een deel van PS. Invoering van een dergelijk stelsel kan niet door de provincie zelfstandig, hiervoor is wetgeving vereist. Het ligt voor de hand dat vooral gemeenten het bevoegd gezag zullen zijn om te zijner tijd – met wetgeving ter zake – een planbatenheffing kunnen opleggen aan de eigenaar van gronden die door een enkele omgevingsplanwijziging eigenaar is geworden van gronden die voorheen (bijvoorbeeld) een agrarische bestemming kenden en nu de bestemming “wonen”.

De invoering/wetgeving zal tijd vergen en is geen quick fix. Met de oproep wordt enerzijds aangedrongen op bespoediging van wetgeving en wordt anderzijds verzocht niet uitsluitend in te zetten op een uitgebreid stelsel van kostenverhaal (voorkeur Rijk), maar toch ook een stelsel van planbatenheffing in te voeren.

In IPO verband brengen we het vraagstuk herhaaldelijk ter bespreking.

4 Participatie en rolneming

De lobby om een stelsel van planbatenheffing in te voeren vindt plaats na de oproep door PS in Motie 1780 Lobby voor invoering planbatenheffing.

5 Communicatiestrategie

Niet van toepassing.